

От гўштини истеъмол қилиш ҳукми

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Аллоҳнинг Ўзигагина ҳамдлар, Унинг пайғамбари Муҳаммад ибн Абдуллоҳга, у зотнинг оиласи ва саҳобаларига салавоту саломлар бўлсин.

Сўнг ...

Абу Ҳанифа ва у кишининг икки соҳиблари роҳимаҳумулоҳ от гўшти ейишликни макруҳ деган раъйга борищди, ҳамда бунга бир оят ва бир ҳадисни далил қилиб келтиришди.

Оятга келсак, у Аллоҳ таолонинг ушбу қовлидир:

 وَالْخَيْلَ وَالْبَغَالَ وَالْحَمِيرَ لَتَرَكُبُوهَا وَزِيْنَةً

«У зот яна сизлар минишингиз учун зийнат қилиб отлар, хачирлар ва эшакларни (яратди)» (Наҳл: 8). Айтишдики: У Зот уни (отни) ейишликни ёдга олмади ва ундан олдинги оятда чорва молларидан ейишликни зикр қилди.

Уламолар бунга шундай деб жавоб берадилар: «Минии ва зийнатни зикр қилиниши, уларнинг манфаати фақат шунга чекланганлигига далолат қилмайди. Балки ушбу икки нарса хос зикр қилинди. Сабаби у иккиси отдан кўпинча мақсад қилинадиган нарсалардир. Аллоҳ таолонинг ушбу қовли каби:

 حُرْمَتٌ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدُّمُ وَلَحْمُ الْخَنْزِيرِ

«Сизларга ўлакса, қон, тўнгиз гўшти ҳаром қилинди» (Моуда: 3). (Тўнгиз ҳақида) гўштининг ўзи ёдга олиннишининг сабаби, у кўпинча мақсад қилинадиган-(истеъмол қилинадиган) бўлгани учундир. Дарҳақиқат, мусулмонлар унинг ёги, қони ва қолган аъзоларини ҳаром эканига ижмо қилишган. (Яна) айтишдики: Шунинг учун огир юкларни отларга юклашдан сукут қилди. Ҳолбуки уни чорва моллари ҳақида айтиб ўтди:

 وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ

«Юкларингизни элтиб берур» (Наҳл: 7). Бундан отларга юк юклашлик ҳаром эканлиги келиб чиқмайди» («Мажмуъ»дан қисқартирилган ҳолда олинди).

Ҳадисга келсак, Ҳолид ибн Валид розияллоҳу анхудан шундай деганликлари ривоят қилинган: «Росулуллоҳ соллаллоҳу алаихи ва саллам от, хачир, эшак ва ҳар бир озиқ тишли йиртқичнинг гўшидан қайтардилар». Абу Довуд, Насоий ва Ибн Можжалар ривоят қилишди.

«Хофиз Мусо ибн Ҳорун шундай дедилар: Бу заиф ҳадисдир. Бухорий: Бу ҳадисда гап бор, дедилар. Байҳақий: Бу иснод «Мудтариб»-(бир ёки кўпроқ ровийдан баробар бўлган турли важҳларга кўра ривоят қилинган ҳадис бўлиб, улар ўртасини рожих қилувчи бирор аломат ўйқ ва (орасини) жамлашилик мумкин эмас), «Идтироб»ли бўлиши билан бирга у ишончли (ровийларнинг) ҳадисларига хилофдир. Яъни, отнинг гўшти ҳалол эканлиги ҳақидаги (ҳадисларга). Ҳаттобий: Иснодида гап бор, дедилар. Абу Довуд: Ушбу ҳадис насх қилинган-(бекор қилинган), дедилар. Насоий: ҳалол қилинганлик ҳадиси саҳиҳроқдир, дедилар. Яна: Агар бу саҳиҳ бўлсада насх қилинганга ўхшаяти. Чунки у киши (соллаллоҳу алаихи ва саллам)нинг саҳиҳ ҳадисдаги: «**От гўшига изн берилди**» қовлари бунга далилдир, дедилар» («Мажмуъ» (5/7-9)).

Бошқа кўпчилик уламолар от гўшти ейишликни бу борадаги саҳиҳ ҳадисларга биноан жоиз дейишиди. Жобир ибн Абдуллоҳ розияллоҳу анхумодан ривоят: «Росулуллоҳ соллаллоҳу алаихи ва

саллам Хайбар куни хонаки эшак гүштидан қайтардилар ва от борасида рухсат бердилар» (Бухорий (3982), Муслим (1941)).

Асмо бинт Абу Бакр розияллоху анхумодан ривоят: «Пайгамбар соллаллоху алаихи ва саллам замонларида от сүйиб, уни ердик» (Бухорий (5191), Муслим (1942)).

Жобир розияллоху анхудан ривоят: «Росулллох соллаллоху алаихи ва саллам билан сафар қилдик. От гүштини еб, сутини ичардик». Дораңтний ва Байхақийлар ривоят қилишди. Нававий: «Исноди сахих», дедилар.

Аллоҳ Пайғамбаримизга, Унинг оиласи ва саҳобаларига салавоту саломлар йўлласин.

Манба: [Тавхид форуми](http://TavhidForumi)